

Unkarin matkailu

Meri Kortessalo 16.12.2008

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Neuvoja Unkariin matkustavalle
 - 2.1. Matkamuistot
 - 2.2. Liikenne
 - 2.3. Valokuvaus
 - 2.4. Uutiset
 - 2.5. Juomavesi
 - 2.6. Kartat
 - 2.7. Terveystenhoito
 - 2.8. Yöpyminen
 - 2.9. Tavat
 - 2.10. Syöminen
3. Balaton " Unkarin meri"
 - 3.1. Järven vesi
 - 3.2. Tekemistä
 - 3.3. Nähtävyydet
 - 3.4. Luonto
 - 3.5. Ostokset
 - 3.6. Herkut ja viinit
 - 3.7. Heviz
 - 3.8. Balatonin alue
4. Unkarin kaupunkeja
 - 4.1. Budapest
 - 4.2. Eger
 - 4.3. Mickol

Johdanto

Unkari on monien suomalaisten suosima matkailumaa. Se tunnetaan täällä Suomessakin asti paprikasta, püstasta, punaviinistä ja Budapestistä. Balaton-järvi on Keski-Euroopan suurin järvi ja suosittu lomakohde, missä voi uimisen lisäksi esimerkiksi purjehtia ja kalastaa. Balaton on mielenkiintoisen kuuloinen matkakohde. Budapest, Eger ja Mikkol ovat isoja kaupunkeja ja niissä on paljon nähtävää. Tässä on myös vinkkejä Unkariin matkustaville.

2. Neuvoja Unkariin matkustavalle

Unkarissa turvallisuustilanne on hyvä. Suurkaupungin ongelmat vaivaavat kuitenkin Budapestiäkin, joten suositellaan, että matkailijat pitävät hyvää huolta tavarostaan.

2.1. Matkamuistot

Budapest on Unkarin tärkein ostoskeskus. Siellä tavaratalot ovat hyvin varustettuja ja hinnat usein kohtuullisia. Matkamuistoesineistä suosituimpia ovat erilaiset käsityöt kuten kukka-aiheiset puserot, liivit, saviastiat ja nuket. Elintarvikkeista salamimakkaraa ja paprikaa viedään paljon tuliaisiksi. Myös unkarilaisia viinejä ostetaan. Matkailukohteissa on paljon matkamuistokojuja, joissa myydään aidon tavaran lisäksi kaikenlaista rihkamaa kuten neuvostoarmeijan koppalakkeja ja puumaatuskoita.

2.2. Liikenne

Auto on syytä pysäköidä vartioidulle pysäköintipaikalle. Arvotavaroita, passeja, luottokortteja eikä rekisteriotetta tule jättää autoon. Arvokkaat esineet on syytä pakata käsimatkatavaroihin lentomatkan ajaksi. Jalankulkijoiden on oltava hyvin varovaisia varsinkin pääkaupungissa liikkuesssa. Liikennevalojen noudattaminen on viitteellistä. Budapestiin johtavat tiet ovat hyväkuntoisia, mutta pääkaupungissa kadut ovat huonossa kunnossa. Autoilijoiden tulee säilyttää kuitti moottoritiemaksun suorittamisesta. Tavallinen kertalippu julkisissa kulkuvälineissä on voimassa vain yhden matkan ajan eikä vaihto-oikeutta ole. Esimerkiksi Budapest Card on helppokäyttöinen. Sillä voi matkustaa kaikissa julkisissa kulkuvälineissä. Taksilla matkustaminen on Suomeen verrattuna vielä aika edullista, mutta kannattaa muistaa käyttää virallisia taksifirmoja. Lisäksi taksi olisi hyvä soittaa etukäteen, sillä matka tulee näin paljon halvemmaksi. Julkisten kulkuneuvojen käyttö on suomalaisten näkökulmasta halpaa ja verkosto on kattava. Paikallisliikenne on hyvin järjestetty Budapestissä ja nopeat liikenneyhteydet ovat varsinkin junalla Debreceniin, Szegediin, Pécsiin, Wieniin ja Balatonille. Kalusto on tosin monin paikoin vanhaa, mutta vuoroja on runsaasti, samoin linjoja. Lippuja saa ostaa tupakka- ja lehtikioskeista.

2.3. Valokuvaus

Valokuvaus on Unkarissa yleensä sallittua kaikkialla poikkeuksia lukuun ottamatta. Usein valokuvaus on kielletty liikennemerkein kohteissa, joita ei saa kuvata. Museoissa saa yleensä kuvata, mutta salamavalon käyttö saattaa joskus olla kielletty.

2.4.Uutiset

Lehdistö, radio ja televisio lähettävät pääasiassa unkarinkielistä ohjelmaa. Radiosta tulee kuitenkin joka päivä englanniksi luettavat uutiset. Budapest sun on unkarissa ilmestyvä englanninkielinen lehti. Muita englanninkielisiä lehtiä ovat Daily news ja Budapest week. Länsimaisia lehtiä saa ostettua hotellien lehtikioskeista, Budapestin lehtimyymälöistä ja matkailukeskuksista. Hotellien televisiosta näkyy usein naapurimaiden ohjelmia.

2.5.Juomavesi

Kaupungeissa vesi on juomakelpoista, mutta maalla kannattaa ostaa pullovetä.

2.6.Kartat

Kirja- ja tupakkakaupoissa on saatavilla Unkarin matkailukarttoja, Budapestin ja Balatonin alueen karttoja. Matkatoimistoista saa usein ilmaiseksi paikkakunnan esitteen, johon on painettu kartta.

2.7.Terveystenhoito

Ollessaan tilapäisesti Unkarissa KELAn myöntämän eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijalla on oikeus hoidon saamiseen ja korvaukseen hoidosta. Kortin haltijalla on oikeus käyttää oleskeluvaltion terveydenhoitoa samalla tavalla kuin oleskeluvaltion omalla väestöllä. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin käyttö on yleistynyt Unkarissa, ja siitä on ollut hyötyä sairaanhoitoa tarvitseville matkailijoille. Silti kannattaa hankkia vapaaehtoinen matkustajavakuutus. Yleinen hätänumero on Unkarissakin 112 ja ambulanssi 104 . Apteekit ovat hyvin varustettuja.

2.8.Yöpyminen

Unkarissa on useita leirintäalueita. Ne on luokiteltu kolmeen ryhmään. Leirintäalueilta saa vuokrattua telttoja, patjoja ynnä muita tarvikkeita. Kaikilla leirintäalueilla on juokseva juomavesi, peseytymismahdollisuudet, suihku, wc ja keittomahdollisuudet. Monilla alueilla on myös vaatimattomia leirintämajoja. Hotellit ovat luokiteltu 1-5 tähden hotelleihin. Ne ovat usein mannermaista tasoa ja sisältävät tavanomaisen eurooppalaisen palveluvarustuksen. Aamiainen kuuluu usein hintaan. Majoitusvaraukset kannattaa tehdä ajoissa. Kansainvälisissä hotelleissa on tavallisesti matkatoimiston palvelupiste. Unkarissa on muutamia motelleja pääteiden varsilla ja Balatonin alueella.

Majatalot eli Csárdat ovat vaatimattomia mutta viihtyisiä yöpymispaikkoja, joita on lähinnä maaseudulla.

2.9. Tavat

Unkarilaiset ovat usein kohteliaita ja ystävällisiä ulkomaalaisia kohtaan. Tavatessa on tapana kätellä ja esittäytyä. Esittäytyessä unkarilainen sanoo usein nimet päinvastaisessa järjestyksessä siis ensin sukunimi ja sitten etunimi. Tavallisimmat tervehdykset ovat: jó reggelt = huomenta, jó napot = päivää, jó estét =iltaa, jó jszakt= hyvää yötä, vizontlátásta =näkemiin ja tervehdys = kezét csókolom. Kotiin kutsuttaessa on kohteliaasta viedä esimerkiksi alkoholipullo isännälle ja kukkia tai suklaata emännälle. Myös oman maan tyypilliset viemiset ovat hyviä.

2.10. Syöminen

Ravintoloita ja kahviloita on paljon ympäri maata ja ravintolakulttuuri on korkealla. Ateriaan kuuluu tavallisesti keitto, lämminruoka, salaattia, leipää ja voi, kahvia ja juominen. Unkarissa on tapana syödä paljon salaattia. Ravintoloissa noudatetut ateriaajat: 7.00-10.00 aamiainen, 12.00-15.00 lounas, 17.00-19.00 päivällinen ja 19.00-illallinen. Laskuun sisältyy tarjoilupalkkio, mutta tapana on jättää juomarahaa muutama kolikko. Budapest varsinkin on kuuluisa kahviloistaan.

3. Balaton "Unkarin meri"

Balaton on Keski-Euroopan suurin järvi, jolle sopii hyvin nimitys Unkarin meri. Balaton-järvi on Unkarin suosituin turisti kohde Budapestin jälkeen.

3.1. Järven vesi

Vesi on tunnetusti kristallin kirkasta ja sen väri vaihtelee syvänsinisestä vaaleankeltaiseen tai maitokahvin ruskeaan auringon, tuulen, pilvien ja etäisyyden mukaan. Uintielämä on kukoistanut siellä 1800-luvun puolivälistä alkaen välimerellisen mikroilmaston ansiosta. Uintikaudella, mikä kestää toukokuun alusta syyskuun puoliväliin asti, voi nauttia 25 asteen lämpöisestä vedestä. Veden keskisyvyys on 3 metriä, mikä tekee järvestä ihanteellisen rantalomakohteen. Balaton on pitkä ja kapea, 77 kilometrin pituinen ja kapeimmassa kohdassa Tihanyin niemellä vain kolmen kilometrin levyinen. Etelä- ja pohjoispuolen rannat ovat aivan erilaisia. Eteläpuolen rannat ovat tasaisempia ja hyvin matalapohjaisia. Pohjoispuoli on vaihtelevampaa ja vesi syvempää. Kevyesti alkaalisella vedellä on terveellinen vaikutus.

3.2. Tekemistä

Balaton sopii kaikenlaisille matkailijoille. Se sopii niille, jotka haluavat vain rentoutua, maata auringossa ja pulahtaa välillä lämpimään suolattomaan veteen. Toisaalta se sopii myös niille, jotka nauttivat auringosta ja lämmöstä, mutta haluavat lomaltaan myös aktiivisuutta. Järveä kiertää pyörätie ja pyörän voi vuokrata helposti läheisestä kaupungista. Balatonilla voi myös kalastaa. Siellä on noin 40 eri kalalajia, joista parhaita ovat kuha ja monni. Järvi sopii myös mainiosti purjehtimiseen ja surfaamiseen. Balatonin ympäristössä on luonnonpuistoja, jotka sopivat erinomaisesti patikointikohteeksi ja jos pitää hevosista voi lähteä ratsastusretkelle. Balatonilla

riittää tekemistä myös perheen pienimmille. Rannat ovat täynnä polkuveneitä, pomppulinnoja, liukumäkiä ja muuta ohjelmaa. Paitsi rannalla, vesileikeistä voi nauttia Balatonfürediin juuri avatussa vesipuisto Aquaparkissa. Talven kylmimpänä aikana Balaton jäätyy ja silloin se soveltuu erinomaisesti luisteluun ja pilkkimiseen.

3.3. Nähtävyydet

Uimapaikkakunnilla on kauniita kyliä, joissa on ruukuntekijöiden pajoja, kalaravintoloita ja ikivanhoja viinikellareita. Rannalta pois päin lähdettäessä löytyy myös keskiaikaisia linnoja, joissa järjestetään turnajaisia, rauhaisia luonnonsuojelualueita sekä pieniä, suloisia palatseja ja kartanoita, goottilaiskirkkoja ja rapistuneita maalaiskappeleita. Järveä kiertää junarata, jolla voi kulkea helposti kylästä toiseen. Esimerkiksi voi käydä katsomassa Csopakissa olevia viinikellareita, Balatonudvarin sydämenmuotoisia hautakiviä ja tutustua Tihanyin barokkikirkkoon. . Mielenkiintoisia käyntikohteita ovat esimerkiksi viehättävä Veszprém-in kaupunki, upeasta Festeticsin palatsistaan kuulu Keszthely ja ainutlaatuiset, 210 metrin korkuiset basalttipilarit - "Urkupillit" - Badacsonyissa.

3.4. Luonto

Balaton sijaitsee tuliperäisen vuorijonon juurella, joka suojelee sitä pohjoistuulelta. Pohjoisrannan viiniviljelysten yllä kohoaa muinainen Badacsonyn tulivuori. Keväällä kukkuloilla kukkivat manteli- ja persikkaviljelmät ja kesällä kukkivat yrtti- ja laventeliniityt ylätasangoilla. Järven lounaispäässä on Pikku-balatoniksi kutsuttu kaislikkoalue, joka on Unkarin tärkeimpiä lintujärviä. Siellä pesivät kohtalaisen runsaana silkki-, kapusta-, rusko-, harmaa- ja kaulushaikara sekä monet päiväpetolinnut.

3.5. Ostokset

Balatonin lähialueella on useita kaupunkeja ja terveyshoitoloita. Kaupunkien hintataso on edullinen suomalaisnäkökulmasta.

3.6. Herkut ja viinit

Balaton-järvestä saadaan runsaasti kalaa ja suosittu alkuruoka onkin tulinen kalakeitto Halleves. Myös täytetyt paprikat, erilaiset gulassit ja lihakastikkeet ovat suosittuja. Balatonin pohjoisrannalla on paljon viiniviljelyksiä. Alueilla on viljelty viiniä roomalaisajoista lähtien.

Leivitetty karppi Balatonin tapaan

Noin 2kg:n karppi suomustetaan ja leikataan poikittain noin sormen paksuisiksi viipaleiksi. Viipaleet maustetaan suolalla ja valkopippurilla. Sitten ne jauhotetaan vehnä jauhoilla, kastetaan hyvin vatkatussa kananmunassa ja pyöritellään korppujauhoissa. Leivitetty kalaviipaleet friteerataan kasviöljyssä kellanruskeiksi.

3.7. Heviz

Hevizjärvi on Balatonin eteläkärjessä sijaitseva kuuluisa vulkaaninen järvi. Järven parantavi vaikutuksia tunnettiin jo muinaisessa Roomassa. Nykyään Hévizin pikkukaupungissa on Unkarin korkealaatuisin terveyskylpylä, mikä on merkittävä maailmankuulujen terveyslähteidensä vuoksi. 4,4 hehtaarin kokoinen järvi on maailman ainoa turvepohjainen lämminvetinen terveysvaikutteinen järvi, jota ympäröi 50 hehtaarin metsä. Kesäisin veden lämpötila kohoaa 30-35 asteeseen eikä se talvisinkaan laske 22 asteen alle. Terveyslähteellä on parantava vaikutus erityisesti liikuntaelinsairauksiin.

3.8. Balatonin alue

Järven ympärillä on monia kaupunkeja ja kyliä, jotka ovat suosittuja matkailukohteita. Keszthely sijaitsee järven länsipäässä ja sen tunnetuin nähtävyys on Festeticsin sukukartano. Badacsony on vanhan tulivuoren juuressa sijaitseva viinialue. Tihanyssa on kaksitorninen luostarikirkko, joka on rakennettu vuonna 1055. Tihanyssä sijaitsee myös kansallismuseo. Se on Balatonin suosituin turistikohde. Balatonfere on tunnettu kylpyläkaupunki, jossa sijaitsee vesiurheilukeskus. Fonyd on kuuluisa hyvänmakuisista kivennäisvesistään.

4. Unkarin kaupunkeja

4.1. Budapest

Budapest on Unkarin pääkaupunki. Kaupungissa oli 1.7 miljoonaa asukasta vuonna 2003. Tonava virtaa kaupungin keskustan halki ja jakaa sen läntiseen Budaan ja itäiseen Pestiin, jotka olivat aikaisemmin eri kaupunkeja kunnes ne yhdistyivät. Matkailu on suuri tulonlähde kaupunkilaisille, joten englantia osataan hyvin. Budassa on historiallisia kohteita ja usein rauhallisempaa kuin Pestissä. Esimerkiksi Budassa sijaitsee Linnanvuoren keskiaikainen kaupunginosa ja Budan linna. Pestistä puolestaan löytyy hyvät shoppailumahdollisuudet ja vilkas yöelämä. Nähtävyyksiä Budapestissä: Óbuda-aukio, Hösök ter - sankarien aukio, Kaupungin alla risteilevät luolastot, Gellértvuori ja Gellértin kylpylä, Tonavan sillat, Kirkot, Kauppahalli ja kirpputori, Margit-saari ja patsaspuisto.

4.2. Eger

Sijaitsee noin tunnin ajomatkan päässä Budapestistä ja sitä ympäröivät Matra- ja Bükk- vuoristot. Kaupunki tunnetaan erityisesti viinitarhoistaan ja kylpylöistä. Hyviä kohteita, joissa Egerissä käydessä kannattaa käydä, ovat Egerin linna ja sen historialliset nähtävyydet, kaupungin ulkopuolella olevat viinitarhat, Bükkin luonnonpuisto, jossa voi patikoida, ratsastaa ja pyöräillä sekä Egerszalókin lähde.

4.3. Miskolc on Koillis-Unkarin suurin kaupunki ja se on väkiluvultaan Unkarin kolmanneksi suurin kaupunki. Se sijaitsee Bükk- vuoriston itälaidalla. Turistin kannalta kiinnostavimpia paikkoja Miskolcissa ovat Tapolca, Lillafüred ja Felsőhámar. Tapolcassa on suuri, hieno puisto, jossa on kuuluisa luolakylpylä sekä lampi, jossa voi soudella. Lillafüred ja Felsőhámar ovat taajamia Bükk-vuoristossa Miskolcin laidalla. Muita nähtävyyksiä ovat Széchenyi utca, joka on kävelykatu, jossa on 1800- luvun rakennuksia, Avasin goottilainen kirkko ja Minoriittikirkko ja sankarien aukio.

